

MAVKA

I STRAŻNICY LASU

FILM DOSTĘPNY Z DUBBINGIEM POLSKIM LUB UKRAIŃSKIM

TYLKO W KINACH OD 4 SIERPNIA

Księga pomysłów i zabaw Mavki

Cześć, tu Mavka!

Przychodzę do was z garścią pomysłów na to, w co można bawić się latem. Jestem Strażniczką Lasu i jak mało kto znam się na świecie przyrody. Bardzo chciałabym was przekonać, że zabawa na świeżym powietrzu, wśród zwierząt i kwiatów, jest dużo ciekawsza od siedzenia w domu. Zwłaszcza w taką piękną pogodę, jaką mamy teraz!

Moim obowiązkiem jako Strażniczki jest dbanie o dobro wszystkich mieszkańców Lasu. Teraz, kiedy już się znamy i lubimy, to także wasz obowiązek. Czy mogę was zaprosić do mojego Lasu bez obaw o to, czy będziecie się w nim odpowiednio zachowywać? Czy obiecacie mi, że zawsze będziecie troszczyć się o zwierzęta, nie śmiecić i nie niszczyć roślin? Jeśli tak, to mogę nadać wam szlachetny tytuł Przyjaciół Przyrody. Wierzę w was i waszą siłę!

Muszę już lecieć, bo mam naradę z moimi siostrami, nimfami. **Zapraszam was na film o moich przygodach, MAVKA I STRAŻNICY LASU, który już od 4 sierpnia można obejrzeć w kinie.** Z niego dowiedziecie się więcej o magicznej krainie, w której mieszkam.

Ściskam was serdecznie,
Mavka

Zadanie 1

Z NOTATNIKA FILMOWEGO KRYTYKA

Wciel się w krytyka filmowego i napisz swoją własną ocenę „Mavki i strażników lasu”!

Krytyk filmowy – zawód, który polega na pisaniu i mówieniu o filmach.
Jeśli lubisz kino i potrafisz ciekawie opowiadać, to może być zajęcie dla Ciebie!

1. Kiedy i gdzie obejrzałeś/-aś film „Mavka i strażnicy lasu”?

2. Z kim oglądałeś/-aś ten film?

3. Która postać była najfajniejsza?

4. Która scena była najlepsza?

5. Jak oceniasz animację, czyli to, w jaki sposób „namalowano” film?

Czy całość wygląda ładnie?

6. Co sądzisz o muzyce, która powstała na potrzeby filmu?

7. Gdybyś był/-a reżyserem filmowym – o czym i o kim byłby twój film?

Opisz krótko swój pomysł!

8. Czego nowego dowiedziałeś/-aś się z filmu?

Zadanie 2

Czy wiesz, że niektóre rośliny, które możesz znaleźć w lesie i na łące, mają niezwykle właściwości? Wybierz się na spacer i znajdź je wszystkie! Pomoże ci w tym nasz praktyczny miniprzewodnik.

Dziurawiec – Kwitnę na łąkach od czerwca do sierpnia. Poznasz mnie po jaskrawych żółtych kwiatach, które wabią owady. Napar ze mnie łagodzi dolegliwości trawienne i pomaga ukoić nerwy. Uwaga! Nie warto pić mnie jednak latem, ponieważ mogę przyczynić się do wystąpienia „alergii na słońce” – co oznacza, że po opalaniu mogą pojawić się przebarwienia na skórze.

Rumianek – Z pewnością kojarzysz moje dwukolorowe kwiaty z białymi płatkami i żółtym środkiem. Jestem rośliną pospolitą i nie mam dużych wymagań wobec środowiska, dlatego od maja do sierpnia bez trudu znajdziesz mnie na łące. Mam dobroczynny wpływ na układ trawienny i działam uspokajająco. Napar ze mnie można stosować także do przemywania cery – łagodzę podrażnienia i przyspieszam regenerację skóry. Uwaga: można sporządzić ze mnie także płukanek, która pomoże delikatnie rozjaśnić włosy!

Babka lancetowata – Spotkasz mnie na łąkach, suchych polach, trawnikach miejskich oraz przy drogach. Od wieków stosowano mnie jako naturalny opatrunek – zawieram składniki, które ułatwiają gojenie ran. To jednak nie jest moja jedyna supermoc. Działam także antybakteryjnie i przeciwzapalnie, dlatego znajdziesz mnie m.in. w składzie syropów na kaszel i ból gardła.

Krwawnik pospolity – Moja nazwa może budzić grozę, ale – jak widzisz – wyglądam dość niewinnie. Poznasz mnie po drobnych, białych kwiatkach, które można dostrzec na łąkach od lipca do października. Już w czasach starożytnych korzystano z mojej pomocy, by tamować krwotoki i przyspieszać gojenie ran. Ponadto ułatwiam trawienie oraz pomagam obniżyć gorączkę.

Mięta – Znajdziesz mnie przede wszystkim na wilgotnych polach, łąkach i w zaroślach. Wiesz już pewnie, że w trakcie letnich upałów warto dodać moje listki do napoju, ponieważ mam działanie orzeźwiające. Świetnie działam także na problemy żołądkowe. Co ciekawe, pomagam również opanować apetyt na słodczy!

Skrzyp polny – Poznasz mnie po charakterystycznym wyglądzie. Moje rozłożyste liście przypominają postrzępione pióra. Mam długie pędy, które sięgają nawet do półtora metra wysokości – kiedy potrzęszesz nimi o siebie, usłyszysz charakterystyczne skrzypienie! Znajdziesz mnie na polach, łąkach, przy skarpach. Zawieram dużo składników, które świetnie wpływają m.in. na kondycję włosów, skóry i paznokci.

Zadanie 3

Zielnik

Czy wiesz, jak na dłużej zatrzymać magię wakacyjnych spacerów? Stwórz własny zielnik! To wyjątkowa książeczka, do której możesz wkleić najpiękniejsze okazy znalezionych roślin.

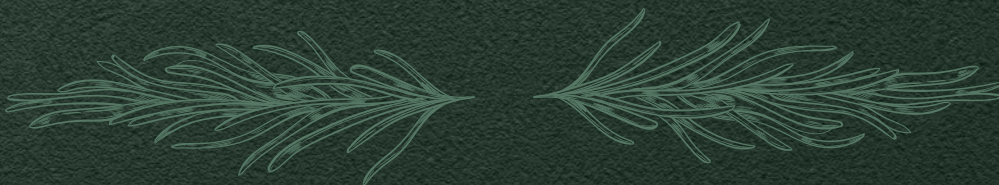
Taką oryginalną pamiątkę możesz wykonać zupełnie samodzielnie – potrzebne ci będą do tego:

- gazety,
- zeszyt w formacie A4 lub A3,
- papier pakowy lub pergamin,
- książka,
- taśma klejąca,
- nożyczki,
- długopis,
- wybrane rośliny *(pamiętaj, by nie zbierać roślin występujących na terenie rezerwatów przyrody i parków narodowych. Nie zrywaj też gatunków chronionych, zagrożonych i rzadkich. W razie wątpliwości skonsultuj się z osobą dorosłą. Skorzystaj też z miniprzewodnika, który znajdziesz na poprzedniej stronie).*

W jaki sposób, krok po kroku, stworzyć z tych materiałów zielnik?

1. Roślinę, którą chcesz umieścić w zielniku, należy najpierw oczyścić z ziemi oraz owadów.
2. Przygotuj okaz do suszenia. Umieść wybrane przez siebie rośliny między stronami gazety (polecamy w tym celu zwłaszcza dzienniki, których kartki wyjątkowo dobrze chłoną wilgoć). Połóż na gazecie ciężką książkę (lub nawet kilka tomów) – dzięki niej kwiaty, zioła i liście zostaną dobrze sprasowane. Susz w ciepłym i suchym miejscu. Co kilka dni wymieniał kartki gazety na świeże, dopóki rośliny całkowicie nie wyschną.
3. Kiedy rośliny będą już całkowicie zasuszone, pora wkleić je do zielnika. Umieść roślinę na stronie zeszytu w taki sposób, by zostawić miejsce na podpis. Następnie przymocuj jej łodygę do papieru za pomocą taśmy klejącej.
4. Każdą kolejną stronę zielnika przekładaj przyciętym na wymiar zeszytu papierem pakowym lub pergaminem. Dzięki temu rośliny zachowają swoje piękno na dłużej.
5. Na każdej karcie, na której zdecydowałeś/-eś się umieścić roślinę, dodaj krótki jej opis. Wystarczy zapisać datę zbiorów oraz łacińską i polską nazwę rośliny – możesz w tym celu wspomóc się naszym przewodnikiem i/lub atlasem botanicznym.
6. Zielnik jest gotowy! Doklejaj do niego kolejne okazy – niech stanie się twoją tajemną księgą wiedzy na temat roślin. Sięgnij po zeszyt za każdym razem, gdy zechcesz przywołać wspomnienia z wakacyjnych spacerów.

Zadanie 4

MÓJ PAMIĘTNIK – LATO 2023

Zapisz swoje wspomnienia z tych wakacji, by już na zawsze zostały z tobą.

1. Najpiękniejsze miejsce tych wakacji?

2. Mój ulubiony smak lodów!

3. Najmilsze spotkanie?

4. Najfajniejsi koledzy i koleżanki?

5. Najśmieszniejsze wspomnienie?

6. Najbardziej wzruszająca chwila?

7. Ulubiona pamiątka?

8. Najukochańsze zwierzątko?

9. Najbardziej ekscytująca wyprawa?

10. Najchętniej noszone ubrania?

Zadanie 5

Bądź sprzymierzeńcem lasu – jak Mavka!

Przekreśl, czego NIE należy robić, przebywając na łonie natury. Rośliny i zwierzęta będą ci za to wdzięczne!

Zadanie 6

Słowiańskie trendy: zapleć warkocz, upleć wianek

Zrób to sam/a-!

I ty możesz wyglądać jak Mavka (lub któraś z jej kompanek)! Podpowiemy ci, jak stworzyć słowiańskie uczesania inspirowane fryzurami bohaterek filmu.

Jak zapleść słowiański warkocz – krok po kroku

1. Rozczesz włosy i zrób przedziałek na środku głowy.
2. Podziel włosy na dwie równe części. Jedną z nich możesz związać lub spiąć, by nie przeszkadzała ci w trakcie zaplatania warkocza.
3. Pozostałe włosy podziel na trzy części. Przyciągnij je mocno w stronę ucha i zaczesz do tyłu.
4. Zaczynij zaplatać zwykły warkocz. Kieruj się lekko w stronę czoła.
5. Zwiąż końcówkę zaplecionego warkocza małą gumką.
6. Pora na drugą stronę. Tu również zapleć zwykły warkocz, ale zacznij tym razem nad czołem, u nasady włosów. Zaplataj w taki sposób, by warkocz przechodził za ucho, aż na kark. Zwiąż końcówkę splotu małą gumką.
7. By warkocze stworzyły na twojej głowie „koronę”, należy je ze sobą połączyć. W tym celu przełóż pierwszy zapleciony warkocz nad czołem – w taki sposób, żeby zakryć początek drugiego warkocza. Drugi splot postaraj się połączyć z początkiem pierwszego. Przymocuj warkocze do siebie za pomocą wsuwek.
8. Możesz przejść do udoskonalania fryzury. Wsuń pod warkocze te części splotu, gdzie widoczne są gumki. Rozluźnij lekko warkocze, pociągając je palcami.
9. Przejrzyj się w lustrze i podziwiaj efekt końcowy – twoja słowiańska fryzura jest gotowa!

Jak zapleść słowiański wianek – krok po kroku

1. Zbierz polne kwiaty – najlepiej sprawdzą się takie o długich, elastycznych łodygach.
2. Weź do ręki dwie łodygi i skrzyżuj je ze sobą. Następnie opleć jeden z kwiatów łodygą drugiego.
3. Dołóż do wianka kolejny kwiat, zawijając wokół niego łodyżkę. Dokładaj dokładnie w taki sam sposób kolejne kwiaty aż do momentu, kiedy twój wianek uzyska odpowiednią długość.
4. Końce wianka możesz związać przy pomocy sznurka lub elastycznej trawy.
5. Gotowe! Załóż wianek na głowę.

Czy wiesz, że... warkocze i wianki to elementy słowiańskiej kultury ludowej? Tradycyjnie zaplatano je więc zarówno w Polsce, jak i w Ukrainie. Wianki były noszone przez dziewczęta i niezamężne kobiety. W dniu zaślubin panna młoda, zgodnie z tradycją, oddawała swój wianek druhnom.

Czy wiesz, że... warkocz był tradycyjną fryzurą niezamężnych kobiet – aż do momentu ślubu? Dzień przed ślubem rozplatano warkocz podczas obrzędu rozplecin. Po ceremonii obcinano go – w ten sposób panna młoda symbolicznie żegnała się ze stanem panieństwa.

Czy wiesz, że... jedną ze starsłowiańskich tradycji był obrządek zaplecin (zwany również wiankowinami)? Polegał on na tym, że matka lub starsze kobiety uroczystie zaplatały pierwszy warkocz na głowie dziewczynki, a jej głowę dekorowano wiankiem, symbolizującym niewinność. Był to rytuał przejścia, w trakcie którego dziewczynka stawała się panną. Ceremonii tej towarzyszyły uczty i ogniska.

Czy wiesz, że... dawniej Słowianie zawieszali na drzwiach wejściowych wianki z ziół? Wierzono bowiem, że w ten sposób mogą ochronić dom przed złymi mocami. Także podczas ceremonii dożynek*, by zapewnić urodzaj i odegnać złe czary, wieszano nad drzwiami wieńce splecione ze zbóż, ozdobione owocami i kwiatami.

*Dożynki to wywodzące się z tradycji słowiańskiej święto kończące żniwa, które celebrowane są także współcześnie. W trakcie ich obchodów ludność bawi się i okazuje wdzięczność za zebrane plony. Tradycyjnie obchody dożynek rozpoczynały się od wicia wieńca z kwiatów, owoców i zbóż pozostawionych na polu. Po dziś dzień wieńiec dożynkowy jest symbolem plonów i urodzaju.

Czy wiesz, że... wianki były ważnym elementem Nocy Kupały, czyli słowiańskiego święta związanego z letnim przesileniem słońca? Tej nocy były one puszczane przez niezamężne dziewczęta w nurt rzek. Szybkiego zamążpójścia mogła się spodziewać właścicielka wianka, który został wyłowiony przez kawalera.

Zadanie 7

Jaką mocą natury jesteś?

Czy zastanawiałas/-eś się kiedyś, jaka byłaby twoja moc, gdybyś była/był duszkiem przyrody? Sprawdź, jaki żywioł jest ci najbliższy!

1. Co najbardziej lubisz w szkole?

- a) Zajęcia plastyczne
- b) Matematykę
- c) Czytanie
- d) Dzwonek i WF

2. Czego najbardziej nie lubisz w swojej szkole?

- a) Przykrych uwag innych osób
- b) Niepotrzebnych rzeczy, które do niczego mi się nie przydadzą
- c) Lubię wszystko w mojej szkole!
- d) Ciągłego siedzenia i braku ruchu

3. Który opis letniego popołudnia wydaje ci się najprzyjemniejszy?

- a) Szczere rozmowy z najlepszymi przyjaciółmi nad jeziorem
- b) Budowanie domku na drzewie według własnego projektu
- c) Zwiedzanie zagranicznego miasta z przewodnikiem
- d) Zacięty mecz siatkówki plażowej ze znajomymi

4. Którą z rzeczy najbardziej chciałbyś/-abyś zrobić jako dorosła osoba?

- a) Napisać uznaną książkę
- b) Prowadzić najlepszą restaurację w mieście
- c) Odkryć lekarstwo na raka
- d) Zdobyć sławę: obojętnie z jakiego powodu

5. Jaka moc byłaby dla ciebie najbardziej przydatna?

- a) Czytanie w myślach
- b) Skarbiec z niekończącymi się pieniędzmi
- c) Umiejętność bycia w kilku miejscach jednocześnie
- d) Nieśmiertelność

6. Idealny pokój?

- a) Pastelowe kolory, przytulny, zaciszny, z miękkim łóżkiem
- b) Jasny, utrzymany w porządku i pozbawiony niepotrzebnych ozdób
- c) Z wygodnym biurkiem i dużą liczbą szafek na książki i inne przedmioty
- d) Kolorowy, z dobrym sprzętem do puszczenia głośnej muzyki

7. Szkolna dyskoteka – gdzie czujesz się najlepiej?

- a) Gdzieś na uboczu, wymieniamy się sekretami z przyjaciółką lub przyjacielem
- b) Jem
- c) Jestem didżejem i wybieram muzykę
- d) Na środku parkietu, tańczę najlepiej ze wszystkich

Najwięcej odpowiedzi A: Jesteś żywiołem wody

Jesteś osobą delikatną, uczuciową i dobrze rozumiesz innych. Wolisz słuchać niż mówić. Nie pchasz się na pierwszy plan, ale gdy ktoś pozna cię lepiej, zazwyczaj uważa cię za niezwykłą osobę. Łatwo cię skrzywdzić, głęboko przeżywasz trudne wydarzenia. Twoi przyjaciele wiedzą, że mogą zawsze na ciebie liczyć. Masz marzycielską naturę i artystyczną duszę. Lubisz rzeczy piękne i chętnie coś tworzysz: pisziesz, malujesz, śpiewasz.

Twoja największa siła: wrażliwość i empatia.

Rada dla ciebie: Nie przejmuj się tak bardzo zdaniem innych osób.

Pomysły na lato dla ciebie: pływanie, malowanie, czytanie książek pod drzewem, wylegiwanie w cieniu, ploteczki, wolontariat w schronisku dla zwierząt, nauka gry na gitarze, pisanie opowiadań.

Zawody dla ciebie: psycholog, nauczyciel, artysta, opiekun osób starszych.

Najwięcej odpowiedzi B: Jesteś żywiołem ziemi

Jesteś osobą na zewnątrz cichą i niepozorną, a wewnątrz skrywającą ogromną siłę i wytrwałość. Masz praktyczną naturę i sporo przydatnych umiejętności. Jesteś samodzielny/-a i zaradny/-a. Umiesz analizować otoczenie i wyciągać słuszne wnioski ze swoich obserwacji. Wolisz przedmioty ścisłe od humanistycznych. Jesteś świetnym organizatorem i idealnie nadajesz się na klasowego skarbnika. Czasem bywasz zbyt poważny/-a, ale to dlatego, że bardzo odpowiedzialnie podchodzisz do życia.

Twoja największa siła: wytrzymałość i zaradność.

Rada dla ciebie: Naucz się czasem odpuszczać.

Pomysły na lato dla ciebie: piknik, pieczenie ciast, praca w ogródku, jazda konna, spacer w parku lub lesie, biwak, fotografowanie przyrody, zbieranie kamieni, oglądanie filmów podróżniczych, organizowanie spotkań towarzyskich.

Zawody dla ciebie: właściciel biznesu, kucharz, działacz społeczny, informatyk.

Najwięcej odpowiedzi C: Jesteś żywiołem powietrza

Masz nieprzeciętny umysł. Wszystko cię ciekawi. Dodatkowo jesteś osobą ambitną i jeśli postawisz sobie jakiś cel, zazwyczaj go osiągasz. Masz wiele pomysłów i zainteresowań. Jesteś osobą gadatliwą i lubisz czytać. Dobrze się uczysz. Czasem bierzesz na siebie za dużo obowiązków i źle znosisz porażki. Lubisz szukać swoich własnych rozwiązań i nawet dorośli bywają pod wrażeniem twojej inteligencji. Marzą ci się dalekie podróże i wielkie osiągnięcia.

Twoja największa siła: inteligencja i ciekawość świata.

Rada dla ciebie: Pogódź się z tym, że nie zawsze musisz wszystko wiedzieć.

Pomysły na lato dla ciebie: zbieranie roślin, zwiedzanie muzeów, czytanie, obóz językowy lub naukowy, poznawanie historii lokalnych zabytków, rozwiązywanie sudoku, oglądanie filmów dokumentalnych.

Zawód dla ciebie: naukowiec, podróżnik, archeolog, lekarz.

Najwięcej odpowiedzi D: Jesteś żywiołem ognia

Idziesz przez życie jak burza. Masz naturalne zdolności lideryskie i wszędzie, gdzie się pojawiaasz, jesteś najjaśniejszą gwiazdą. Ludzie do ciebie lgną. Nie znosisz nudy i zawsze musi się coś dookoła ciebie dziać. Szybko tracisz panowanie nad sobą i wybuchasz gniewem, gdy tylko coś ci się nie podoba. Nie lubisz, gdy ktoś inny budzi większe zainteresowanie otoczenia. Kochasz ruch, wolność i nie znosisz ograniczeń.

Twoja największa siła: przebojowość i odwaga.

Rada dla ciebie: Zwracaj większą uwagę na uczucia innych.

Pomysły na lato dla ciebie: karaoke, zmywalne tatuaże, jazda na rolkach, wyprawa do parku wodnego lub linowego, gra w piłkę, ścianka wspinaczkowa, jogging, wieczory z przyjaciółmi przy ognisku.

Zawód dla ciebie: sportowiec, tancerz, strażak, aktor.

Zadanie 8

Wykonaj swój słowiański totem!

W filmie „Mavka i strażnicy lasu” znajdziesz wiele starsłowiańskich symboli. Zainspiruj się i wykonaj swój totem, który przyniesie ci szczęście!

Czy wiesz, że... w dawnych czasach każdy klan miał swój własny, niepowtarzalny totem? Totemem była najczęściej drewniana rzeźba lub rysunek wybranego zwierzęcia, rośliny lub przedmiotu, uznawanego za uosobienie mitycznego przodka i opiekuna danej rodziny. Totem był otaczany czcią i stanowił jeden z symboli przynależności do danego rodu.

symbol nowych wiadomości

symbol zwycięstwa

symbol połączonych światów

symbol równowagi

symbol rozwoju duchowego

symbol czasu

symbol duszy

symbol długowieczności

symbol urodzaju

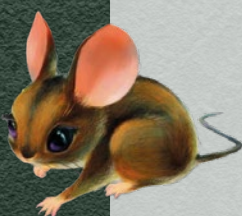
symbol pierwszego przodka

Do wykonania totemu będziesz potrzebować markera z cienką końcówką oraz płaskiego kamienia. Na powierzchni kamienia narysuj markerem jeden z powyższych, wybranych przez siebie symboli. I gotowe! Noś swój totem zawsze przy sobie.

Zadanie 9

Kto gdzie mieszka?

Pomóż mieszkańcom lasu bezpiecznie trafić do ich domów. Podpisz zwierzęta i połącz każde z nich z przyporządkowanym do niego miejscem zamieszkania.

LASY MIESZANE

DZIUPŁA

SKALNA KRYJÓWKA

NORA

Zadanie 10

Czas na quiz!

Ktoś zły wyrzucił śmieci do lasu – czy wiesz, jak długo będą się rozkładać? Wykonaj poniższy quiz i w każdym podpunkcie zaznacz kółkiem prawidłową odpowiedź. Do każdej z odpowiedzi została przypisana literka. Po rozwiązaniu quizu uzupełnij je w ramce na dole i odczytaj hasło.

1. Czy wiesz, jak długo rozkłada się papierek po cukierku?

- a) 3 lata D
- b) 100 lat T
- c) 450 lat C

2. Ile czasu trzeba, by rozłożyły się pozostawione w lesie chusteczki?

- a) tydzień A
- b) 3 miesiące H
- c) pół roku O

3. Jak długo rozkłada się guma do żucia?

- a) rok P
- b) 5 lat R
- c) 10 lat I

4. A czy wiesz, jak długo będzie można znaleźć w lesie pozostawioną w nim plastikową torbę?

- a) 400 lat O
- b) 100 lat B
- c) 50 lat W

5. Gumowa opona będzie rozkładać się około...

- a) 80 lat Ñ
- b) 100 lat Ł
- c) 150 lat R

6. Dla porównania: czy wiesz, jak szybko zniknie z powierzchni ziemi martwe drzewo? Proces ten zajmuje...

- a) ok. 150 lat A
- b) od kilku do nawet stu lat L
- c) ok. 450 lat I

7. Jak długo będzie można znaleźć pozostawioną w lesie szklaną butelkę?

- a) 40 lat I
- b) 400 lat U
- c) 4000 lat A

8. A jak długo rozkłada się styropianowy kubek?

- a) 20 lat Z
- b) 50 lat S
- c) 80 lat C

Wpisz teraz po kolei literki przypisane do zaznaczonych przez siebie odpowiedzi i odczytaj przesłanie Mavki. Wszystkie poprawne odpowiedzi do quizu są ukryte na następnej stronie.

Zadanie 11

Chcesz być bardziej eko?

Zastosuj kilka praktycznych wskazówek, dzięki którym w prosty sposób zadbasz o planetę. Pamiętaj, że nawet małe kroki mają wielkie znaczenie dla przyrody! A może już wcielasz w życie niektóre z naszych porad? Jeśli tak, zakoloruj listek przy odpowiednich podpunktach.

1. Segreguj śmieci. Nigdy nie zostawiaj ich w nieodpowiednich miejscach. Wyrzucaj je wyłącznie do przeznaczonych do tego pojemników.

2. Oszczędzaj wodę. Zamiast długiej kąpieli wybierz szybki prysznic. Pamiętaj, by w trakcie mycia zębów zakręcać kran.

3. Dbaj o swoje zabawki i ubrania. Zanim kupisz nową rzecz przemyśl, czy na pewno będzie ci ona niezbędna. Produkcja nowych przedmiotów pochłania wodę i wiele innych cennych zasobów naszej planety.

4. Oszczędzaj prąd. Wyłączaj sprzęt elektroniczny, z którego nie korzystasz. Gaś światło po wyjściu z pomieszczenia.

5. Pamiętaj, że przebywając w lesie jesteś tylko gościem. Zadbaj o to, by nie zakłócać spokoju jego mieszkańców. Nie hałasuj, nie zostawiaj śmieci i nie niszczyć roślin.

Poprawne odpowiedzi do quizu z zadania 7 to: 1C, 2B, 3B, 4A, 5A, 6B, 7C, 8B.

Zadanie 12

Gra terenowa - Leśne klasy

Znacie grę w klasy? To zabawa, która się nie starzeje! Grali w nią wasi rodzice, dziadkowie i pradziadkowie. Jest tak stara, że nie wiadomo nawet, kto ją wymyślił. Chodzą słuchy, że znali ją już żołnierze ze starożytnego Rzymu, którzy ćwiczyli w ten sposób zręczność, zwinność i równowagę. Dzisiaj wy też będziecie mogli poczuć się jak żołnierze z bojowym zadaniem, bo leśne klasy to nie lada wyzwanie!

A. Czego potrzebujecie do zabawy?

- odpowiedniego stroju chroniącego przed kleszczami, dzięki któremu buszowanie w trawach nie będzie wam straszne;
- koszyka lub szmacianej torby, do której możecie zbierać leśne skarby (po jednym/jednej dla każdej drużyny);
- leśnego zaplecza (teren z bogatą ściółką leśną jest niezbędny);
- kawałka terenu z ubitą ziemią lub piaskiem;
- telefonu z aparatem fotograficznym;
- opcjonalnie: worka na śmieci i jednorazowych rękawiczek (komplet dla każdej drużyny);
- opcjonalnie: kartki papieru i długopisu (po jednym komplecie na drużynę);
- niedużego kamienia (po jednym dla każdej drużyny).

B. Liczba osób potrzebnych do gry: co najmniej 4 osoby oraz 1 „mistrz gry”, czyli sędzia (najlepiej nauczyciel/nauczycielka lub ktoś starszy).

C. Co podlega punktacji?

To, ile pól gry zdołacie uzbierać i ułożyć oraz oryginalność planszy gry, którą stworzycie (oceniana będzie zarówno różnorodność kształtów na planszy, jak i różnorodność elementów, z jakich je stworzycie). Punkty będą przyznawane w następujący sposób:

- po 10 pkt. za każde prawidłowo ułożone pole gry;
- po 20 pkt. za różnorodność projektu planszy gry, czyli za każdy użyty materiał, np. drużyna, która wykorzystwała na planszy kamienie, liście, szyszki i gałązki otrzyma 80 pkt., a taka, która wykona całość wyłącznie z kamieni, dostanie tylko 20 punktów;
- od 1 do 15 pkt. za oryginalność projektu planszy (różnorodność kształtów, estetykę wykonania, szeroko rozumianą pomysłowość i inwencję twórczą). Punkty przyznaje „mistrz gry”, czyli wasza nauczycielka/nauczyciel.

Możecie uzyskać także dodatkowe punkty:

- po 3 pkt. za każde napotkane w trakcie wędrowki i sfotografowane zwierzę (uważajcie, żeby ich nie przestraszyć i nie spłoszyć!);
- *po 2 pkt. za każdy znaleziony i sprzątnięty śmieć, którego ludzie nie powinni wyrzucać w lesie (*opcjonalne zadanie, decyzję podejmuje „mistrz gry” na początku zabawy. Jeśli zdecydujecie się na jego wykonywanie, to śmieci zbierajcie do plastikowego worka, który dostaniecie od nauczyciela/nauczycielki).

D. Przebieg zabawy:

1. Podzielcie się na drużyny. W każdej muszą być przynajmniej dwie osoby, a maksymalnie może być ich sześć. Jeśli jest was dużo i macie duży teren do dyspozycji, to drużyn może być więcej niż dwie.
2. *Na początek – niech zawita porządek! Jeśli „mistrz gry” zdecydował się na dłuższą wersję gry, to zacznijcie od wspólnego sprzątnięcia terenu zabawy! Weźcie worki i foliowe rękawiczki, a następnie pozbierajcie wszystkie śmieci pozostawione przez ludzi. Za każdy zebrany śmieć drużyna otrzymuje 2 punkty. Gotowe? Od razu to miejsce jest przyjemniejsze i nadaje się do dalszej zabawy!
3. Teraz przechodzimy do głównego zadania – każda z grup musi ułożyć planszę do zabawy w klasy. To jednak nie jest zwykła zabawa w klasy, dlatego nie chodzi o to, żeby narysować planszę kredą na chodniku lub patykiem na piasku. To w końcu LEŚNA gra w klasy! Żeby móc przystąpić do gry, najpierw musicie wyruszyć w głąb lasu w poszukiwaniu leśnych darów natury. Liczba pól na planszy zależy od was i od tego, co zdołacie znaleźć. Każde pole planszy powinno mieć cyfrę w środku i być na tyle duże, by zmieściła się w nim stopa – będziecie po nich skakać. Co ważne, każde pole na planszy i liczba porządkowa w jego wnętrzu powinny być ułożone z innych elementów, np. z liści, szyszek, patyków, kamyków, jarzębiny, żołądzi, mchu i wszystkiego innego, co zdołacie znaleźć w lesie.

RADA 1: Jak mogą wyglądać plansze do gry? Zobaczcie poniżej!

RADA 2: Pamiętajcie o tym, żeby nie niszczyć przyrody! Możecie zbierać to, co leży na ściółce leśnej, ale niczego nie niszczyć – nie zrywajcie kwiatów, grzybów, liści. Zbierajcie to, co samo przestało już rosnąć.

4. Podział pracy: zebranie materiałów, zaprojektowanie planszy i wyznaczenie osób do działań dodatkowych. Możecie wykorzystać kartkę i długopis, żeby zaprojektować planszę gry, którą planujecie ułożyć. Sami odpowiadacie za rozdzielenie poszczególnych zadań w zespole – możecie wyznaczyć jedną osobę do projektowania planszy na kartce i jedną do nawigowania poszukiwaczami, jednego lub kilku poszukiwaczy-zbieraczy leśnych skarbów, a także jedną osobę, która będzie zajmowała się wyłącznie poszukiwaniem i fotografowaniem zwierząt. Jednak możecie też robić wszystko wspólnie, bez jasnego podziału zadań. Sami zdecydujcie, jaki podział obowiązków pozwoli wam zmaksymalizować radość z zabawy.

5. Wszystko zebrane? Czas na akcję! Kiedy zdecydujecie, że macie już w koszyku lub szmacianej torbie dostatecznie dużo skarbów, żeby ułożyć planszę, przeniescie się całą drużyną w miejsce wyznaczone przez nauczyciela/nauczycielkę do ułożenia plansz gry w klasy. „Mistrz gry” może wam też wyznaczyć limit czasowy na zbieranie skarbów, po upływie którego musicie znaleźć się całą drużyną w miejscu zbiórki.
6. Teraz zbudujcie planszę do gry w klasy według własnego projektu i pomysłu. Im bardziej niestandardowa, tym lepiej!
7. Kiedy ułożycie całą planszę – zróbcie jej pamiątkowe zdjęcie.
8. „Mistrz gry” wyznacza czas na ułożenie planszy. Układanie można uznać za skończone dopiero po zrobieniu pamiątkowego zdjęcia całej planszy. Po wykonaniu zadania, zgłoście ten fakt nauczycielce/nauczycielowi.
9. Gdy wszystkie drużyny skończą budowanie klas, „mistrz gry” przyznaje drużynom punkty za projekty, ich różnorodność i oryginalność zgodnie z wcześniej przedstawioną punktacją.
10. Teraz zaprezentujcie koleżankom i kolegom z innych zespołów oraz „mistrzowi gry” zdjęcia zwierząt, jakie wykonaliście, a także śmieci, które zebraliście. Na tym etapie do punktacji ogólnej należy doliczyć punkty dodatkowe za zdjęcia oraz zebrane odpady.
11. Teraz możecie zacząć grać w klasy! Każde pole z liczbą stanowi jedną klasę. Zabawa polega na skakaniu na jednej nodze po kolejnych polach (od najmniejszej do największej cyfry). Skakanie rozpoczyna ta osoba w drużynie, która jako pierwsza trafi kamieniem do środka pola z cyfrą 1. Następnie gracz skacze na jednej nodze od pierwszego do ostatniego pola w taki sposób, by nie nadepnąć na linię, nie przewrócić się i nie podeprzeć drugą nogą. Każdy z takich błędów przerywa grę i skakanie rozpoczyna kolejna osoba (kolejność ponownie wyznacza rzut kamieniem do pola nr 1). Za zaliczenie zadania uznajemy bezbłędne przeskoczenie całości. W leśnych klasach dodatkowym utrudnieniem jest to, że musicie starać się skakać tak, żeby nie rozburzyć ani konturów pól, ani cyfr ułożonych w ich wnętrzu.

WERSJA DLA ZAAWANSOWANYCH: po dotarciu do ostatniego pola, skacz z powrotem do pierwszego.

12. Drużyna, której uczestnik jako pierwszy przejdzie cały diagram bezbłędnie, otrzymuje dodatkowe 5 pkt.
13. Teraz możecie podsumować punktację i zobaczyć, która drużyna wygrała!
14. W zależności od tego, ile czasu możecie poświęcić na zabawę, możecie później powymieniać się i wypróbować także plansze gry stworzone przez koleżanki i kolegów z innych zespołów.

Bawcie się dobrze!

MONOLITH FILMS SP. Z O.O.

KAROLINA SKRIABIN
KOORDYNATOR PROJEKTÓW EDUKACYJNYCH

KAROLINA.SKRIABIN@MONOLITH.PL

TEL: +48 22 122 05 33

KOM: +48 662 287 445

WWW.KINOKLASA.PL

WWW.MONOLITH.PL

Opracowanie:
Zespół Edukacji Ferment Kolektiv

Korekta i redakcja:
Zespół Edukacji Ferment Kolektiv

